

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5276/2562

พันเอก (พิเศษ) ส.โจทก์ นาย จ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 326, ป.อ. มาตรา 328, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 332

ย่อ / หลักกฎหมาย

การใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง อันจะเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตาม ป.อ. มาตรา 326 นั้น จะต้องได้ความว่าการใส่ความดังกล่าวได้ระบุถึงตัวบุคคลผู้ถูกใส่ความเป็นกระทำการยืนยันรู้ได้แน่นอนว่าบุคคลที่ถูกใส่ความเป็นใคร หรือหากไม่ระบุถึงผู้ที่ถูกใส่ความโดยตรง การใส่ความนั้นก็จะต้องได้ความว่าหมายถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ เมื่อพิจารณาข้อความตามภาพถ่ายแล้ว แม้ไม่มีข้อความตอนใดระบุว่า เป็นโจทก์ แต่ข้อเท็จจริงได้ความว่า โจทก์เป็นอดีตทหารและเช่าที่ดินจาก บ. ซึ่งอยู่ติดสะพานข้ามแม่น้ำแคว เพื่อประกอบกิจการร้านอาหารชื่อ "พ." ซึ่งมีเพียงร้านเดียวในจังหวัดกาญจนบุรีและยังมีข้อพิพาทฟ้องร้องดำเนินคดีกับ บ. ด้วย เมื่อได้อ่านข้อความตามภาพถ่ายดังกล่าวแล้วก็เข้าใจทันทีว่าบุคคลที่จำเลยกล่าวถึงนั้นหมายถึงโจทก์ และอาจทำให้โจทก์เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง คดีโจทก์จึงมีมูลเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตาม ป.อ. มาตรา 326 ความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตาม ป.อ. มาตรา 328 นั้น ผู้กระทำความผิดต้องเผยแพร่ข้อความอันเป็นการหมิ่นประมาทออกไปยังสาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป การที่จำเลยส่งข้อความลงในแอปพลิเคชันไลน์ กลุ่มโพสท์นิวส์ออนไลน์ มีลักษณะเป็นเพียงเจตนาการแจ้งหรือไขข่าวไปยังเฉพาะกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ในกลุ่มไลน์ดังกล่าวเท่านั้น ยังไม่ถึงกับเป็นการกระจายข่าวไปสู่สาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป คดีโจทก์จึงไม่มีมูลความผิดตาม ป.อ. มาตรา 328

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 326, 328, 332 และให้จำเลยลงพิมพ์โฆษณาคำพิพากษาทั้งหมดในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีมีกำหนด 7 ครั้ง โดยให้จำเลยชำระค่าโฆษณา ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษาใหม่โดยให้มีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น คดีโจทก์จึงมีมูล พิพากษายกฟ้อง โดยผู้พิพากษาหัวหน้าศาลตรวจสำนวนแล้วลงลายมือชื่อร่วมเป็นองค์คณะ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษายืน โจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 7 อนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า พยานหลักฐานของโจทก์ที่นำสืบในชั้นได้สวนมูลฟ้องพอมิมูลว่า โจทก์เคยรับราชการทหาร โจทก์ทำสัญญาเช่าที่ดินของนางบงกช ประกอบกิจการร้านอาหารแพฟลทตึงซึ่งอยู่ติดกับสะพานข้ามแม่น้ำแคว และมีข้อพิพาทกันเกี่ยวกับสัญญาเช่าโดยโจทก์ฟ้องนางบงกชว่าผิดสัญญาเช่า คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ส่วนนางบงกชฟ้องขับไล่โจทก์ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยตั้งกลุ่มในแอปพลิเคชันไลน์ ชื่อ โพสท์นิวส์ออนไลน์ โดยจำเลยใช้ชื่อว่า เจน/ข่าว/โพสท์นิวส์ และเชิญบุคคลต่าง ๆ เข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มโดยสมาชิกดังกล่าวสามารถสนทนาและอ่านข้อความที่สนทนากันภายในกลุ่มได้ เมื่อระหว่างวันที่ 7 พฤษภาคม 2559

ถึงวันที่ 23 มิถุนายน 2559 จำเลยส่งข้อความเข้าไปในแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มดังกล่าว โดยวันที่ 7 พฤษภาคม 2559 จำเลยส่งข้อความว่า "นับถอยหลังอีกไม่กี่วัน กระบวนการยุติธรรมของศาลอุทธรณ์... จะตัดสินคืนความถูกต้องชอบธรรมให้กับนางบงกช (เจ้าของที่ดินที่ให้เช่าทำแพอาหารโพลตึงติดกับสะพานแม่น้ำแคว) หมดสัญญาเช่า แต่ไม่ย้ายออกถาวรยื่นฟ้องต่อศาลว่าที่ดินมรดกของนางบงกชได้มาไม่ถูกต้อง..ทั้งที่ดินจังหวัดตรวจสอบและรับรองสิทธิถูกต้องแล้ว..จนทำให้นางบงกชต้องฟ้องขับไล่ โดยศาลชั้นต้นตัดสินให้ผู้เช่าที่หมดสัญญาเช่าย้ายออก.. แต่กลับหน้าด้านยื่นอุทธรณ์สมเป็นชายชาติทหารจริง ๆ.. อีกไม่กี่วันก็รู้ผลแล้ว..เตรียมตัวเอาปี๊บคลุมหัวกันได้เลย..ชาวบ้านเรียกว่าเนรคุณ.. คนทั่วไปเรียกคนแบบนี้ว่าอะไรไปคิดกันเอง.. อู๊ป!!! อย่าลืมนอ่านแบบเต็ม ๆ รวมถึงกรมเจ้าท่าและวัฒนธรรม .157 ใน นสพ. โพสท์นิวส์ ฉบับเดือน พ.ค. นี้แน่นอน.." วันที่ 18 พฤษภาคม 2559 จำเลยส่งข้อความเข้าไปในแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มดังกล่าวหลายครั้งติดต่อกัน ครั้งที่ 1 เวลา 10.09 นาฬิกา จำเลยส่งข้อความว่า "อีกหนึ่งวันที่กระบวนการยุติธรรมจะคืนความชอบธรรมให้กับประชาชนตาต้า ๆ ที่ถูกนายทุนหน้าด้านหน้าหนา หมดสัญญาเช่าที่ดินไม่ยอมย้ายออก. นำอับอายจริง ๆ อ่างมั่ว ๆ ขอเช่าสิทธิริมตลิ่งกับกรมเจ้าท่า..รู้ไม่จริงหรือแกล้งโง่.. สิทธิริมตลิ่งเป็นของเจ้าของที่ดินริมแม่น้ำ..ยังดื้อดันยึดเวลาออกไปหวังค่าขายกอบโกยแล้วหนี โหวนนี่หรือคน.." ครั้งที่ 2 เวลา 10.11 นาฬิกา จำเลยส่งข้อความว่า "เพิ่งลงมาจากศาลได้ความนัดตรวจสอบที่ดิน.. เรื่องนี้ไม่ตรวจสอบอะไรเพราะที่ดินจังหวัดได้มาตรวจสอบและแจ้งให้จำเลยทราบแล้ว" ครั้งที่ 3 เวลา 10.13 นาฬิกา จำเลยส่งข้อความว่า "แต่จำเลยได้ยื้อเวลาให้นานที่สุด เพื่อรักษาผลประโยชน์ในการใช้พื้นที่เช่าที่หมดสัญญาเช่าแล้ว.." ครั้งที่ 4 เวลา 10.13 นาฬิกา จำเลยส่งข้อความว่า "ก็ไม่ใช่ไม่มีความสุขบนความทุกข์ของคนที่มีบุญคุณให้เช่าที่ดินทำมาหากินจนมั่งมีแต่ทำตัวดีดี..เวรกรรมสมัยนี้เร็วยิ่งกว่าจรวดซะอีก 55" วันที่ 22 มิถุนายน 2559 จำเลยส่งข้อความเข้าไปในแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มดังกล่าวว่า "อดีตนายทหารเต๊ะจ๋ย..มาดเหล็กรับทาน..ไร้สำนึก ไร้วุฒิอุปโลกน์ ไล่ไม่ไปไหนยังมีอยู่ไหมที่ไหนกันบ้าง..? แจ้งเข้ามาจะส่งเสริมให้สังคมรู้..หรือว่าเค้ารู้กันทั้งเมืองแล้ว..555" และวันที่ 23 มิถุนายน 2559 จำเลยส่งข้อความเข้าไปในแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มดังกล่าวว่า "กรณีฟ้องร้องขับไล่..โจทก์ได้ฟ้องแพ่งไปพร้อม ๆ กัน..ด้านอยู่ก็สู้กัน..พอถึงจุดนั้นก็อ้ำลั่มละลายนะ.. โทว ๆ โจทก์เค้านั้นก็ข้อมูลทุกอย่างของจำเลยไว้หมดว่าที่อ้ำลั่มละลายนะอุปโลกน์..รถหรู สินทรัพย์ถึงจะเป็นชื่อลูกชื่อเมียก็ไม่รอดนะคร้าบ..ฟ้องแพ่งวันละแสน..นี่ก็จะแปดเดือนแล้ว.. บวกคูณเอาว่าเท่าไร 55+" กรณีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการแรกว่า การที่ศาลชั้นต้นไม่ดำเนินการไต่สวนมูลฟ้องใหม่และมีคำพิพากษามานั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องศาลชั้นต้นโดยผู้พิพากษาคนเดียวเป็นองค์คณะพิจารณา และต่อมาได้มีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์ในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326, 328 ซึ่งความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท จึงเกินอำนาจผู้พิพากษาคนเดียวที่จะพิพากษายกฟ้องได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25 (5) และมาตรา 26 แต่ผู้พิพากษาคนเดียวมีอำนาจไต่สวนมูลฟ้องได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25 (3) ดังนั้น การไต่สวนมูลฟ้องโดยผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนคนเดียวในศาลชั้นต้นจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิจารณายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นดำเนินการสอบสวนพิจารณาและพิพากษาใหม่ จึงเป็นเพียงการย้อนสำนวนมาให้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาและทำคำพิพากษาใหม่ในส่วนที่ไม่ชอบตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 31 (1)

ประกอบมาตรา 29 (3) เท่านั้น ศาลชั้นต้นหาจำต้องไต่สวนมูลฟ้องใหม่อีกแต่อย่างใดไม่ และเมื่อ ทนายโจทก์แถลงต่อศาลชั้นต้นในชั้นไต่สวนมูลฟ้องว่า โจทก์หมดพยานในชั้นไต่สวนมูลฟ้องตาม รายงานกระบวนการพิจารณาวันที่ 14 ธันวาคม 2559 การไต่สวนมูลฟ้องย่อมเสร็จสิ้นลงโดยชอบแล้ว โจทก์จึงไม่อาจนำพยานเข้าไต่สวนเพิ่มเติมได้อีก ที่ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้โจทก์นำพยานเข้า ไต่สวนเพิ่มเติมและศาลอุทธรณ์ภาค 7 เห็นฟ้องด้วยมานั้น ชอบแล้ว ส่วนคำพิพากษาศาลชั้นต้นซึ่ง ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลลงลายมือชื่อร่วมเป็นองค์คณะ เป็นกรณีมีเหตุ จำเป็นอันอันมิอาจก้าวล่วงได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 31 (1) ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ย่อมมีอำนาจตรวจสอบสำนวนคดีและลงลายมือชื่อร่วมเป็นองค์คณะได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 29 (3) การที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์โดยผู้พิพากษาหัวหน้าศาลตรวจสอบสำนวนคดี และลงลายมือชื่อร่วมเป็นองค์คณะจึงเป็นการพิจารณาและพิพากษาใหม่โดยมีผู้พิพากษาครบองค์ คณะโดยชอบตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 7 แล้ว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษามานั้น ชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คดีโจทก์มีมูลความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า การใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะ ทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง อันจะเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และมาตรา 328 นั้น จะต้องได้ความว่าการใส่ความดังกล่าวได้ ระบุถึงตัวบุคคลผู้ถูกใส่ความเป็นการยืนยันรู้ได้แน่นอนว่าบุคคลที่ถูกใส่ความเป็นใคร หรือหากไม่ ระบุถึงผู้ที่ถูกใส่ความโดยตรง การใส่ความนั้นก็จะต้องได้ความว่าหมายถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะ เมื่อพิจารณาข้อความตามภาพถ่ายแล้ว แม้ไม่มีข้อความตอนใดระบุว่าโจทก์ แต่ก็ ได้ความจากคำเบิกความของนายโสรวาร ผู้รับมอบอำนาจโจทก์และนางสาวภัทราภรณ์ ญาติของ โจทก์ว่าโจทก์เป็นอดีตทหารและเช่าที่ดินจากนางบงกชซึ่งอยู่ติดสะพานข้ามแม่น้ำแคว เพื่อ ประกอบกิจการร้านอาหารชื่อ "แพโพลตัง" ซึ่งมีเพียงร้านเดียวในจังหวัดกาญจนบุรี และยังมี ข้อพิพาทฟ้องร้องดำเนินคดีกับนางบงกชด้วย เมื่อนายโสรวารอยู่ในกลุ่มไลน์เดียวกับจำเลยและ นางสาวภัทราภรณ์ได้อ่านข้อความ ก็เข้าใจทันทีว่า บุคคลที่จำเลยกล่าวถึงนั้น หมายถึงโจทก์ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาภาพถ่ายข้อความแล้ว ปรากฏว่า วันที่ 22 มิถุนายน 2559 เวลา 21.52 นาฬิกา มีสมาชิกในกลุ่มไลน์ซึ่งใช้ชื่อว่า KAN BURI ได้ลงข้อความต่อจากจำเลยว่า "รอคดีแพ่งครับ มีอ้วก" จากนั้นวันที่ 23 มิถุนายน 2559 เวลา 11.14 นาฬิกา จำเลยจึงลงข้อความได้ความว่า ในคดีแพ่ง ฟ้องขับไล่ มีการเรียกค่าเสียหายวันละแสนเป็นเวลาใกล้ครบ 8 เดือนแล้ว ข้อความของ สมาชิกในกลุ่มไลน์ที่ใช้ชื่อว่า KAN BURI ดังกล่าวจึงสอดคล้องกับข้อความที่จำเลยลงในวันถัดไป เป็น ข้อบ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่อ่านข้อความเข้าใจได้ว่าบุคคลที่จำเลยกล่าวถึงคือโจทก์ เมื่อข้อความดังกล่าว อาจทำให้โจทก์เสียชื่อเสียงถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง คดีโจทก์จึงมีมูลเป็นความผิดฐาน หมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 แต่สำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาทโดย การโฆษณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 นั้น ผู้กระทำได้แต่เผยแพร่ข้อความอันเป็นการ หมิ่นประมาทออกไปยังสาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป การที่จำเลยส่งข้อความลงใน แอปพลิเคชันไลน์ กลุ่มโพสต์ทวิตเตอร์ออนไลน์ มีลักษณะเป็นเพียงเจตนาการแจ้งหรือไขข่าวไปยัง เฉพาะกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ในกลุ่มไลน์ดังกล่าวเท่านั้น ยังไม่ถึงกับเป็นการกระจายข่าวไปสู่สาธารณชน หรือประชาชนทั่วไป คดีโจทก์จึงไม่มีมูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 ที่ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วยบางส่วน ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังขึ้น บางส่วน พิพากษาแก้ ให้ประทับฟ้องความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 ไว้

พิจารณาต่อไป นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 7

องค์คณะ

วิรุฬห์ แสงเทียน · อีระ เบญจรัศมีโรจน์ · วยุรี วัฒนวรลักษณ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5276/2562>